

5. Napirend**ELŐTERJESZTÉS
A falugondnoki szolgálatról szóló rendelet megalkotása****Tisztelt Képviselő-testület!**

A falugondnoki szolgálat településünkön 2023. július hónaptól működik.

A Nógrád Vármegyei Kormányhivatal a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás 2024. évi hatósági ellenőrzése keretében vizsgálta, hogy a falugondnoki szolgálat a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e.

Az ellenőrzés során adatszolgáltatásra, iratbemutatásra kötelezték önkormányzatunkat, valamint helyszíni ellenőrzésre is sor került.

A hatósági ellenőrzés jegyzőkönyve megküldésre került, melyből megállapítható, hogy a szociális étkeztetés- szociális konyha, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat jogszabályszerűen működik, egyetlen hiányosság, hogy a falugondnoki szolgálatról nem rendelkezünk rendelettel.

A szociális szolgáltatásról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 60. § (4) bekezdése alapján a falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott, (1) bekezdés szerinti feladatokat látja el, valamint – az önkormányzat rendeletében meghatározott módon – közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

Az Szt. 60. § (4) bekezdése alapján a falugondnoki szolgáltatást fenntartó önkormányzatnak önkormányzati rendeletben kell szabályoznia a helyi sajátosságok figyelembevételével a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39. § (1) (2) (3) bekezdéseiben előírt szolgáltatási elemeket.

A falugondnoki szolgáltatás által biztosított szolgáltatási elemeket Tolmács Község Önkormányzata Falugondnoki Szolgálatának szakmai programja tartalmazza, azonban az Önkormányzat **a falugondnoki szolgálatról nem alkotott rendeletet.**

Mindezek alapján a Képviselő-testületnek meg kell alkotnia a falugondnoki szolgálatról szóló önkormányzati rendeletét a jogszabálynak való megfelelés érdekében.

A Kormányhivatal a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napos határidőt adott önkormányzatunknak arra, hogy a megállapított hiányosságokat szüntesse meg, valamint, hogy a megtett intézkedésekről tájékoztatást nyújtson.

A rendelet-tervezet az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a falugondnoki szolgálatról szóló rendeletet megalkotni szíveskedjen!

Tolmács, 2025. május 7.

Dávid Martin
polgármester

RENDELET TERVEZET

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2025. (V. 14.) önkormányzati rendelete

a falugondnoki szolgálatról

[1] A tanyagondnoki szolgáltatás célja a rendelet szerinti ellátási területen élő lakosok esélyegyenlőségének javítása, az intézményhiányból a közösségi közlekedés nehézségeiből adódó hátrányok enyhítése, a személyes gondoskodást nyújtó egyes alapellátások biztosítása, önkormányzati és intézményi információk továbbítása, közösségi szintű szükségletek teljesítése.

[2] Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény 92. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 80. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A rendelet célja

1. §

A rendelet célja, hogy a falugondnoki szolgáltatás szabályozott keretek között:

- a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást biztosítsa,
- b) a rászorult személyek szállítási problémáját megoldja,
- c) a településen lakó családok életfeltételeinek javítása,
- d) továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítését segítse,
- e) valamint az önkormányzati munka segítségét biztosítsa.

2. A rendelet hatálya

2. §

A rendelet hatálya Tolmács község közigazgatási területén bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személyekre terjed ki.

II. Fejezet

Eljárási rendelkezések

3. A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó feladatok, a falugondnoki szolgálat keretében ellátandó közvetlen, személyes szolgáltatás alapfeladatai

3. §

A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó alapellátási feladatok:

- a) étkezésben való közreműködés
- b) házi segítségnyújtásban való közreműködés
- c) közösségi és szociális információk szolgáltatásában való közreműködés,
- d) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosításában való közreműködés,
- e) az óvodáskorú, iskoláskorú gyerekek szállításában való közreműködés.

4. Étkezésben való közreműködés

4. §

(1) Az étkezésben való közreműködés során a falugondnoki szolgálat biztosítja az Önkormányzat által rendeletben megállapított szociális étkezés ellátását:

- a) az étel házhoz szállításával, vagy
- b) az ellátott étkezési helyre, illetve onnan otthonába szállításával.

(2) A szállításért külön díjat nem kell fizetni akkor sem, ha a szociális étkeztetés térítési díjának meghatározásakor a szállítás költségét nem vették figyelembe.

(3) Az étkezésben való közreműködés a falugondnoki szolgálat számára kötelezően ellátandó feladat.

5. Házi segítségnyújtásban való közreműködés

5. §

(1) A házi segítségnyújtásban való közreműködés során a falugondnoki szolgálat biztosítja az Önkormányzat a szociális ellátásokról szóló rendeletében megállapított ellátásokat:

- a) a házi gondozó ellátotthoz való szállításával, és
- b) a házi gondozó munkájába tartozó - nem szakmai jellegű - feladatok ellátásával, például: bevásárlás, gyógyszerkiváltás.

(2) A házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó a falugondnoki szolgáltatás térítésmentes.

(3) Az (1) bekezdésben leírt feladat ellátása kötelező.

6. A közösségi szociális információk szolgáltatásában való közreműködés

6. §

(1) A közösségi és szociális információk szolgáltatásában való közreműködés során a falugondnoki szolgálat az ellátott kérésére tájékoztatást nyújt:

- a) a szociális és gyermekvédelmi törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal, valamint az egészségügyi ellátással kapcsolatban,
- b) a helyben igénybe vehető pénzbeli és természetbeni ellátások, illetve a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások köréről, feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről.

(2) A közösségi és szociális információk szolgáltatásokhoz kapcsolódó falugondnoki szolgáltatás térítésmentes.

(3) Az (1) bekezdésben leírt feladatok ellátása kötelező.

7. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása

7. §

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása során a falugondnoki szolgálat ellátja:

- a) a háziorvosi rendelésre szállítást
- b) az egyéb egészségügyi intézménybe való szállítást
- c) a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítását.

8. §

(1) A beteg háziorvosi rendelőbe, illetve egyéb egészségügyi intézményekbe szállítása az érintett személy településről intézményig, illetve onnan lakóhelyre szállítását jelenti.

(2) A szállításnál figyelembe kell venni:

- a) az igénylő egészségi állapotát
- b) a kezelés jellegét (szükséges, ajánlott, rehabilitációs jellegű stb.)
- c) az igénylő és családja szociális helyzetét.

(3) Az egészségi állapot, a kezelés jellege, valamint a szociális helyzete megítélése során szükség szerint ki kell kérni a háziorvos, a házi gondozó véleményét, illetve szükség esetén környezettanulmányt kell készíteni. (E feladatokat a polgármester felkérésére a jegyző köteles ellátni.)

(4) A szállítási szolgáltatás térítésmentes.

9. §

(1) A gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása a rászoruló személy számára a gyógyszer kiváltásával, a gyógyászati segédeszköz beszerzésével, illetve azok házhoz szállításával történik.

(2) A gyógyszerkiváltás történhet:

- a) a vény átadásával a falugondnoknak, illetve
- b) az orvosi rendelés alkalmával az orvosnál hagyott vények alapján.

(3) A falugondnok az átvett, illetve összegyűjtött vényeket heti egy alkalommal kiváltja majd a gyógyszereket, illetve a beszerzett gyógyászati segédeszközöket az ellátottak számára házhoz szállítja.

(4) A gyógyszer és a gyógyászati segédeszközök beszerzése térítésmentes.

8. Az óvodás- és iskoláskorú gyermekek szállítása

10. §

(1) A falugondnoki szolgálat egyéb szállítási feladatot a polgármester engedélye alapján végezhet. Ez a feladatellátás a falugondnoki szolgálat számára a határozatban foglaltaknak megfelelően kötelező.

(2) A falugondnoki szolgálat feladata a gyermekek óvodába és iskolába szállítása.

- (3) Egyéb gyermekszállítás.
- (4) A szállítási szolgáltatás ingyenes.

9. A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó közvetlen, személyes szolgáltatás kiegészítő feladatai és az önkormányzattal kapcsolatos feladatai

11. §

A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó közvetlen, személyes szolgáltatás kiegészítő feladatai:

- a) a közösségi, művelődési, sport és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése
- b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása
- c) az egyéni lakossági szolgáltatások, illetve az alapfeladatokban meghatározottakon kívül az egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

12. §

(1) A falugondnoki szolgálat feladata az önkormányzati rendezvények (közösségi, művelődési, sport és szabadidős tevékenységek) szervezésében, lebonyolításban való részvétel.

(2) A szervezésben, lebonyolításban való részvétel konkrét feladatai a polgármester, vagy a képviselő-testület által kijelölt tagja irányításának megfelelően kell ellátni.

(3) Önkormányzati rendezvénynek, összejövetelnek számít többek között:

- a) képviselő-testületi ülés
- b) közmeghallgatás
- c) falugyűlés
- d) egyéb lakossági fórum
- e) önkormányzat által szervezett egyéb rendezvények
- f) falunap
- g) gyereknap
- h) idősek napja stb.

(4) Az önkormányzat által szervezett rendezvények szervezésében, lebonyolításában való részvétel a falugondnok számára következő feladatokat jelenti:

- a) a rendezvény helyszínének berendezésével kapcsolatos feladatok ellátása,
- b) a rendezvényekhez kapcsolódó szállítási feladatok (eszközök, személyek szállítása)
- c) a rendezvény meghívottjainak szállítása
- d) a rendezvény során rendezőként való részvétel, a felmerült problémák kezelése, elhárítása
- e) a rendezvény utáni takarítási feladatokban való részvétel stb.

(5) A feladatellátás a polgármester intézkedése alapján kötelező, térítés nélküli szolgáltatás.

10. Az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása

13. §

(1) A falugondnoki szolgálat feladata segítséget nyújtani a rászorulóknak hivatalos ügyeik intézésében, így

- a) az Önkormányzathoz benyújtott kérelmekkel kapcsolatban,
- b) a különböző ellátások igényléséhez szükséges iratok beszerzésében stb.

(2) A falugondnoki szolgálat meghallgatja a lakosság igényeit, majd továbbítja az információkat az Önkormányzat felé.

(3) A feladatellátás a polgármester intézkedése alapján kötelező és térítés nélküli szolgáltatás.

11. Az egyéni lakossági szolgáltatások, illetve alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés

14. §

(1) A falugondnoki szolgálat biztosítja az önkormányzat szociális rendelete alapján megállapított egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködést.

(2) Így közreműködhet:

- a) családgondozásban
- b) a támogató szolgálat működésében stb.

(3) A feladatellátás a polgármester intézkedése alapján kötelező, térítés nélküli szolgáltatás.

12. A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó, az önkormányzati feladatokat segítő, közvetett szolgáltatások

15. §

A falugondnoki szolgálat keretében ellátandó, az önkormányzati feladatokat segítő, közvetett szolgáltatások:

- a) az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban történő közreműködés,
- b) az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- c) a falugondnoki szolgálat működésével kapcsolatos teendők ellátása.

13. Az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

16. §

(1) A falugondnoki szolgálat önkormányzati információkat szolgáltat a lakosság részére. Így tájékoztatást nyújt különösen:

- a) az önkormányzat által szervezett programokról
- b) az önkormányzati gyűlés időpontjáról
- c) a lakosságot érintő információkról.

(2) Az (1) bekezdés alapján leírt általános, valamint az általános feladat alapján konkretizált feladat ellátása a falugondnoki szolgálat számára kötelező.

(3) A feladatellátásért a falugondnoki szolgálatért térítés nem jár.

14. A falugondnok által ellátandó egyéb szolgáltatási feladatok

17. §

A falugondnok által ellátandó egyéb szolgáltatási feladatok közé az alábbi feladatok tartoznak:

- a) személyszállítási feladatok
- b) önkormányzati feladathoz tartozó egyéb szállítási feladatok

- c) egyéb, nem részletezett, szolgáltatás jellegű feladatok.

15. Személyszállítási feladatok

18. §

- (1) A falugondnoki szolgálat a személyszállítási feladatai között ellátja:
- a) a családsegítő szolgálat igénybevételéhez kapcsolódó szállítási feladatokat,
 - b) a közösségi ellátások igénybevételéhez kapcsolódó szállítási feladatokat,
 - c) a nappali ellátások igénybevételéhez kapcsolódó szállítási feladatokat,
 - d) kórházi, szociális otthoni, stb. céljára történő szállítás,
 - e) az önkormányzati, illetve egyéb települési rendezvényekre történő szállítás.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyszállítási feladatok a falugondnok kötelező feladatai.

16. Családsegítő szolgálat igénybevételéhez kapcsolódó személyszállítás

19. §

- (1) A családsegítésben való közreműködés során a falugondnoki szolgálat biztosítja az önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendeletben megállapított ellátásokat:
- a) családgondozott ellátotthoz való szállításával,
 - b) az ellátott, illetve családja családsegítő központba, majd onnan településre történő szállításával.
- (2) Családsegítéshez kapcsolódó falugondnoki szolgáltatás térítésmentes.
- (3) Az (1) bekezdésben leírt feladat ellátása kötelező.

17. Nappali ellátást nyújtó intézménybe történő személyszállítás

20. §

- (1) A rászorulóknak idősek napközi otthonába, egyéb nappali ellátást nyújtó szociális intézménybe szállítási feladata a rászorulóknak szállítását jelenti.
- (2) A szállítás térítésmentes.
- (3) A feladatellátás a falugondnok kötelező feladatai közé tartozik.

18. Önkormányzati, illetve egyéb települési rendezvényre szállítás

21. §

- (1) Önkormányzati, illetve egyéb települési rendezvényre szállítás az önkormányzat által olyan közzétett és meghirdetett rendezvényekre vonatkozó szállítási feladatot jelent, ahol a közzététel tartalmazza a személyszállítási feladat falugondnoki feladat megoldását is.
- (2) Személyszállítás történhet:
- a) meghatározott gyülekezőhelyről a rendezvényre,
 - b) rendezvényről meghatározott településre lakóházhoz.

(3) A szállítás térítésmentes, alanyi jogon jár.

(4) A feladat ellátása az (1) bekezdésben fennálló feltételek teljesülése esetében a falugondnoki szolgálat számára kötelező jellegű.

19. A falugondnoki szolgálat önkormányzati feladathoz tartozó szállítási feladatai

22. §

A falugondnoki szolgálat önkormányzati feladathoz tartozó egyéb szállítási feladatai között ellátja:

- a) a helyi ellátáshoz szükséges szállítási, árubeszerzési feladatokat,
- b) a falusi turizmushoz kapcsolódó szállítási feladatokat,
- c) az ételszállítás önkormányzati intézménybe.

20. Egyéb nem részletezett szolgáltatás jellegű feladatok

23. §

(1) A falugondnoki szolgálat köteles ellátni az egyéb 3-22. §-ba nem tartozó feladatokat, ha azok ellátására a polgármester intézkedése kötelezi és az nem ellentétes az e rendelet 1. §-ában meghatározott céllal.

(2) Az (1) bekezdés szerint ellátott feladatok a falugondnoki szolgálat számára kötelezőek és térítésmentesek.

21. A falugondnoki és tanyagondnoki szolgálat keretében ellátandó feladatok rangsorolása

24. §

(1) A falugondnoknak elsősorban az alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatási feladatokat kell ellátnia.

(2) A többi kötelező feladatot úgy kell ellátnia, hogy az ellátáshoz kapcsolódó feladatellátással ne ütközzön. Az egyéb – nem kötelező - szolgáltatási feladatokat csak akkor láthatja el, ha azok a kötelező feladatok ellátását nem veszélyeztetik.

25. §

A kötelezően ellátandó feladatok rangsorolását a falugondnok végzi a polgármester iránymutatása szerint, míg a többi feladat esetében - amennyiben rangsorolni kell - a polgármester dönt.

22. A falugondnoki szolgáltatás igénybevételi rendszere

26. §

(1) A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik.

(2) A rendeletben szereplő szolgáltatások iránti kérelmet a falugondnoknál, vagy a polgármesternél lehet írásban, szóban, valamint telefonon előterjeszteni oly módon, hogy a településen belüli szolgáltatási igényt minimum 2 munkanappal, a településen kívüli szolgáltatási igényt pedig minimum 3 munkanappal előbb kell bejelenteni.

(3) A (1) bekezdésben foglaltak alól kivételt képez a kizárólag egészségügyi azonnali intézkedést igénylő esetek (pl.: kórházba szállítás).

(4) Amennyiben az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője a falugondnok döntését vitatja, a tudomásszerzéstől számított öt munkanapon belül a polgármesterhez fordulhat panasszal.

(5) A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

23. A falugondnoki szolgálat ellátása

27. §

(1) A falugondnoki szolgálat keretben ellátandó feladatokat a falugondnok a szolgálat rendelkezésére álló gépjármű segítségével látja el. A falugondnok feladatai a munkaköri leírásban, valamint a polgármester utasításainak megfelelően kell ellátni.

(2) A falugondnok a feladatokat a személyi, személyzeti irataiban meghatározott munkarend szerinti időben köteles ellátni. A munkarendjét a feladatellátásához legjobban igazodó rend szerint kell megállapítani.

(3) A falugondnoki szolgálatot a falugondnok szabadsága, betegsége, egyéb törvényes távolmaradása esetén helyettesíteni kell. A helyettesítés rendjét a polgármester határozza meg.

III. Fejezet Záró rendelkezések

28. §

Ez a rendelet 2025. május 15-én lép hatályba.

Részletes indokolás

Az 1–28. §-hoz

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) 2021. január 1. napján hatályba lépő, módosított 60. § (2) bekezdése lehetővé teszi a falugondnoki szolgáltatás 1000 lakosnál kisebb településen történő bevezetését. A falugondnoki szolgáltatás biztosítása nem kötelező feladat, de a képviselő-testület a települési hátrányok csökkentése, a településen az életfeltételek javítása, a településen a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, az Önkormányzat által önállóan, vagy társulás keretein belül biztosított szociális alapszolgáltatások kiépítésének és működtetésének elősegítése, a települési funkciók bővítése, a közösségfejlesztés, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése, a településen a jobb életminőség elérése érdekében a falugondnoki szolgáltatás bevezetéséről döntött.